

**Paksa: MGA TIYAK NA SITWASYONG PANGKOMUNIKASYON NG MGA FILIPINO
PROGRAMA SA RADYO AT TELEBISYON, VIDEO CONFERENCING**

I. OBJECTIVE:

Sa pagtatapos ng aralin, ang mga mag-aaral ay inaasahang:

1. maipaliwanag ang ideya batay sa pagpapalakas ng wikang pambansa na may kinalaman sa aspekto ng iba't ibang programa;
2. makagawa ng isang skrip sa pakikipagkomunikasyon na naglalaman ng napapanahong isyung panlipunan, at;
3. mapalalim ang pagpapahalaga sa sariling paraan ng pagpapahayag ng mga Pilipino sa iba't ibang antas at larangan.

II. PRELIMINARY ACTIVITY

Panuto: Tukuyin sa pamamagitan ng apat na larawan ang sumusunod na programang napapanood o napapakinggan. Ipaliwanag ang mga gabay na tanong sa ibaba.

1.
2.
3.

4.

5.

Gabay na Tanong;

1. Anong programa sa telebisyon o Radyo ang tumatak sa iyo?

2. Ano ang layunin sa pagbuo ng iba't ibang programa, ito man ay napapanod o napapakinggan?

3. Anong benepisyon ang dulot ng iba't ibang programa?

4. Bilang isang mag-aaral, bakit kinakailangan na ilapat ang makrong kanasayan sa iyong pag-aaral?

5. Bakit kinakailangan mapaunlad ang iba't ibang programa at istasyon sa telebisyon man o panradyo?

III. LESSON PROPER

4.1 PROGRAMA SA RADYO AT TELEBISYON

SITWASYONG PANGWIKA SA TELEBISYON

Nagsimula ang kasaysayan ng telebisyon noong 1953 na simulant ni James Lindenberg sa kaniyang istasyong *Bolinao Electornics Corporation* nang lumaon ay pinalitan ito ng *Alto Broadcasting Media – Chronicle Broadcasting Network* (ABS-CBN). Itinuturing na pinakamakapangyarihan midya sa kasalukuyan ang telebisyon dahil sa pagdami ng taong naabot nito.

MGA URI NG PALABAS O PROGRAMA SA TELEBISYON

- **Balita**

Tumutukoy sa kasalukuyang nagaganap sa loob o labas man ng bansa. Sa pamamagitan ng paghahatid ng impormasyon sa mga kasalukuyang pangyayari ng mundo gamit ang telebisyon

Halimbawa:

24 Oras, Balitanghali, TV Patrol, Bandila, atbp.

- **Dokumentaryo**

Mga palabas na naghahatid ng gawaing pantulong na sumasalamain sa reyalidad ng buhay at tumatalakay sa kultura ng isang lipunan.

Halimbawa:

I witness, Reeltime, Failon Ngayon, Reporters Notebook atbp.

- **Drama at Komedyang**

Binubuo ng iba't ibang tauhan na nagsasadula ng isang kwento.

Halimbawa:

Kambal Karibal, Ang Probinsyano, Wild Flowers, La Luna Sanggre, Banana Split, Bubble Gang atbp.

- **Variety Show**

Binubuo ng magkakaibang pagtatanghal sa musika, komedyang, talk show at iba pa na pinangungunahan ng mga host ng programa.

Halimbawa:

Eat Bulaga, Showtime , ASAP, Sunday Pinasaya, Wowowin atbp.

SITWASYONG PANGWIKA SA RADYO

Nangingibabaw ang pangalan ng radyo sa kasaysayan noong taong 1894 nang binuo ang unang wireless na telegrap ng isang italyanong imbentor na si Guglielmo Marconi. Taong 1920 nang ipinakilala ang KDKA, ang unang lisensyadong istasyon sa bansang Pennsylvania. Sa bansang Pilipinas naman ay nagsimula ang radyo noong 1924 nang itatag ang istasyong AM na KZKZ ni Henry Herman Sr.

Hinubog ng gobyerno ang kaalaman, paniniwala at identidad ng mga tao sa pamamagitan ng pagpapakalat ng impormasyon gamit ang mass media. Isa na rito ang paggamit ng radyo na ginagamitan ng malikhaing pag-iisip kung paano ilarawan ng tagapakinig ang gustong ipahiwatig ng nagsasalita sa kabilang linya.

MGA URI NG PROGRAMA SA RADYO

- **AM (Amplitude Modulation)**

Mga istasyong naghahatid ng balita at tumatalakay sa mas seryosong paksa sa lipunan.

Halimbawa:

Super Radyo DZBB 594, Veritas 846 Radyo Totoo, DZMM Radyo Patrol 630.

- **FM (Frequency Modulation)**

Mga istasyong naghahatid na kinaaaliwan ng mga kabataan dahil sa mga musikang pinatutugtog at ilang programang nakaantig ng damdamin.

Halimbawa:

Love RADYO 90.7, Win Radi 91.5., Barangay LS 91. 7 atbp.

VIDEO CONFERENCING

Ito ay tumutukoy sa dalawa o higit pang tao gamit ang internet upang makapaghatid ng Bidyo at tunog para makipag-usap sa ibang tao sa parehong oras. Mayroon dalawang uri ang *video conferencing*, ang *point-to-point* at *multipoint*.

- ***Point-to-Point Video Conferencing*** – direktang pag-uusap ng dalawang tao tulad ng pakikipag-usap gamit ang kamera at mikropono ng telepono (video call)
- ***Multipoint*** – pag-uusap ng higit sa dalawang tao gamit ang kamera at mikropono (zoom)

Paano gamitin ang Video Conferencing?

Binubuo ang sistema ng video conferencing ng tinatawag na endpoints, gaya ng kamera, mikropono, at iba pang kagamitan, MCU (multipoint control Unit) at koneksiyon sa internet.

A. Pinagyayabaong ng Video Conferencing ang komunikasyon ng tao

Ayon sa pag-aaral, dahil sa Video Conferencing, 90% ng impormasyon ang naihahatid sa utak ng tao sa biswal na pamamaraan. Dahilan sa galawa ng mata, mukha at katawan ng tao kaya mas madaling maunawaan ng iba ang ibig ipakahulugan ng nagsasalita.

B. Isinusulong ng video conferencing ang pagiging pokus sa gawain ng mga kalahok

Kanilang maging pokus ang mga kalahok sa kanilang gawain sa loob ng video conference, Kapag nasa harapan ng webcam siguraduhing ang inyong lugar ay malinis at maaliwalas dahil maaaaring maagaw nito ang atensyon ng kausap. Dahil dito, iminumungkahi ng video conferencing ang pagkakaroon ng kahandaan at kompromiso sa makatotohanang proseso ng Komunikasyon.

VIDEO CALL ETIQUETTE

Mabilis sa paraang komunikasyon dulot ng teknolohiya ang pagkakaroon ng video conferencing na binubuo ng dalawa o higit pang mga tao mula sa magkaibang lugar na kasali sa isang pag-uusap o tawag. Sa pamamagitan nito ay malayang nakikipagpalitan ng mga impormasyon tulad ng larawan, datos at audio. Ang mga kagamitang kinakailangan para sa video conference ay ang webcam o video camera para makita ang kausap, monitor at kompyuter, projector o kahit anong elektronikong kagamitan upang makita ang kausap, mikropono para marinig ng kausap, kung konektado na, maaari nang nakita at marinig ang isa't isa.

Mga Dapat Isaalang-alang sa pagpupulong habang Nakabidyo

- Ayusin ang IP (Internet Protocol) Address sa site ng taong gusto mong matawagan o nakalista sa iyong kompyuter o gadget.
- Ayusin ang kamera bago tumawag upang hindi magkaroon ng suliranin at magamit ito ng maayos
- I-mute ang mikropono kapag nagsasalita ang kausap. Iwasang pagsabayin ang pag-uusap, maari itong mag-echo at magkaroon ng audio feedback na manggagaling sa *Audio Bridge* kung nais magsalita ay alisin ang mute ng mikropono
- Tingnan ang kondisyon ng mga kagamitan, ayusin na ito bago tumawag upang masubukan ito ng walang problema.

Mga Dapat Isaalang-alang sa Paggawa ng Bidyo

- Huwag magsuot ng matitingkad na kulay, sobrang itim o maraming disenyo sa pananamit.
- Kung may bintana sa kwarto, isara o takpan ito ng mga kurtina
- Tumingin sa mata ng kausap sa pamamagitan ng pagtingin sa monitor o sa kamera. Gumamit lang ng natural na kilos kapag nakikipag-usap.

Mga Dapat Isaalang-alang sa Paggawa ng Audio

- Huwag sumigaw, gamitin lamang ang natural na boses
- Itanong sa kausap kung malinaw na naririnig ang boses
- Magpakilala sa kausap upang malaman kung malinaw na naririnig ang boses
- Dahil sa madalas na nahuhuli ang audio kaysa sa bidyo, hintaying matapos ang sinasabi ng kausap bago magtanong o magbigay ng komento.
- Iwasan ang pag-ubo o ano pang kilos na maaaring magkabaling sa atensyon ng kausap. Iwasang magsalita nang walang kaugnayan sa pinag-uusapan.

Mga Dapat Isaalang-alang sa Paggawa ng Multipoint Conference

- Alamin muna ang pagkakakilanlan bago magsalita sa kausap
- Bigyan ng gabay ang mga katanungan ng kausap sa pamamagitan ng malinaw na impormasyon upang maiwasan ang pagkalito
- Siguraduhing malinaw ang bidyo kung mayroong banner o kahit anong kagamitan na nagpapakita ng pagkakakilanlan sa lugar

Mga Dapat Isaalang-alang sa Pagpapakita ng Nilalaman

- Tingnan kung mayroon bang kagamitang teknikal na nakalagay sa kompyuter gaya ng Microsoft Word at Powerpoint na maaaring kailanganin upang ipakita ang mga dokumento
- Subukan at ihanda ang presentasyong gagamitin o mga nilalaman na kailangang ipakita bago tumawag.

IV. ANALYSIS, APPLICATION, AND EXPLORATION

Panuto. Basahin at unawain mabuti ang bawat tanong. Piliin ang **TAMA** kung ang pahayag ay wasto at **MALI** kung ang pahayag ay hindi wasto.

1. Ang dokumentaryo ay tumutukoy sa kasalukuyang nagaganap sa loob o labas man ng bansa. Sa pamamagitan ng paghahatid ng impormasyon sa mga kasalukuyang pangyayari ng mundo gamit ang telebisyon
2. Ang Variety Show ay binubuo ng magkakaibang pagtatanghal sa musika, komedya, talk show at iba pa na pinangungunahan ng mga host ng programa.
3. Ang Amplitude Modulation ay kabilang sa uri ng programa sa radyo na naglalaman ng mga istasyong naghahatid ng balita at tumatalakay sa mas seryosong paksa sa lipunan
4. Ang Point-to-Point Video Conferencing ay direktang pag-uusap ng dalawang tao tulad ng pakikipag-usap gamit ang kamera at mikropono ng telepono (video call)
5. Kinakailangan na maging pokus ang mga kalahok sa kanilang gawain sa loob ng video conference, kapag nasa harapan ng webcam siguraduhing ang inyong lugar ay malinis at maaliwalas dahil maaaring maagaw nito ang atensyon ng kausap
6. Sa paggamit ng Video Call Etiquette ay hindi na kinakailangan pa na magkaroon ng IP Address.
7. Sa paggawa ng video dapat na isaalang-alang ang ang pagsuot ng mga matitingkad na kulay ng damit.
8. Ang Video conferencing ay binubuo ng dalawa o higit pang mga tao mula sa magkaibang lugar na kasali sa isang pag-uusap o tawag.
9. Ang multipoint ay kabilang sa uri ng video conferencing na hindi kinakailangan gumamit ng mikropono at kamera.
10. Ang Frequency Modulation ay naglalaman at tinatampok ang iba't ibang balitang nagaganap sa loob at labas ng bansa.

V. GENERALIZATION

Panuto: Sagutan ang Gawain sa Libro ng Kontekstwalisadong Komunikasyon sa Filipino, (297-298, 304 - 311) at ipasa ito bilang kahingian ng asignatura

VI. EVALUATION

Panuto. Basahin at unawain ang bawat tanong, Piliin ang letra ng tamang sagot..

1. Sino ang nagpasimula ng Kasaysayan sa telebisyon.
 - a. Joe Sikat
 - b. Rogelio Ordonez
 - c. James Lindernerg
 - d. Hart Luovenhi
2. Pinakamakapangyarihan na midya sa kasalukuyan.
 - a. Radio
 - b. Cellphone
 - c. Telepono
 - d. Telebisyon
3. Nagsisilbing imbakan ng impormasyon na tagahatid ng kaalaman .
 - a. Sender
 - b. Receiver
 - c. Tsanel
 - d. Mensahe
4. Isang sikat na manunulat ng tula at piksyon, isang dating propesor. Siya ay nagpasimula sa pagkritika sa maling gamit ng mga salita sa midya
 - a. Joe Sikat
 - b. Rogelio Ordonez
 - c. Rogelio Sikat
 - d. Hart Luovenhi
5. Siya ang pambansang alagad ng Sining at Tagapagtatag ng Linangan sa Imahen.
 - a. Jaime C. De Veyra
 - b. Virgilio S. Almario
 - c. Lope K. Santos
 - d. Hart Luovenhi
6. Tumutukoy sa kasalukuyang nagaganap sa loob o labas man ng bansa
 - a. Variety Show
 - b. Drama at Komedyang
 - c. Balita
 - d. Dokumentaryo
7. Mga palabas na naghahatid ng gawaing pantulong na sumasalamain sa reyalidad ng buhay at tumatalakay sa kultura ng isang lipunan.
 - a. Variety Show
 - b. Drama at Komedyang
 - c. Balita
 - d. Dokumentaryo
8. Binubuo ng iba't ibang tauhan na nagsasadula ng isang kwento.
 - a. Variety Show
 - b. Drama at Komedyang
 - c. Balita
 - d. Dokumentaryo
9. Binubuo ng pagkakaibang pagtatanghal sa musika, komedyang, talk show at iba pa na pinangungunahan ng mga host ng programa..
 - a. Variety Show

- b. Drama at Komedyang
 - c. Balita
 - d. Dokumentaryo
10. Unang lisensyadong istasyon sa bansang Pennsylvania.
- a. Kdka
 - b. Kkda
 - c. Dakk
 - d. Kakd
11. Taon kung kailan nagsimula ang radyo sa bansang Pilipinas.
- a. 1930
 - b. 1928
 - c. 1924
 - d. 1935
12. Ito ang tinuturing na pinakadinamikong daluyan ng impormasyon at midyum ng komunikasyon sa bansa.
- a. Telebisyon
 - b. Radio
 - c. Cellphone
 - d. Telepono
13. Mga istasyon na kinaaaliwan ng mga kabataan dahil sa mga musikang pinatutugtog at ilang programang nakaaantig ng damdamin
- a. Volume Modulation
 - b. Current Modulation
 - c. Frequency Modulation
 - d. Amplitude Modulation
14. Mga istasyong naghahatid ng balita at tumatalakay sa mas seryosong paksa ng lipunan.
- a. Volume Modulation
 - b. Current Modulation
 - c. Frequency Modulation
 - d. Amplitude Modulation
15. Tumutukoy sa pag-uusap ng dalawa o higit pang tao gamit ang internet.
- a. Volume Modulation
 - b. Video Conferencing
 - c. Frequency Modulation
 - d. Amplitude Modulation
16. Tumutukoy sa direktang pag-uusap ng dalawang tao, tulad ng pakikipag-usap gamit ang kamera at mikropono ng telepono.
- a. Point-to-Point
 - b. Video Conferencing
 - c. Frequency Modulation
 - d. Amplitude Modulation
17. Paraan ng komunikasyon ng pagkakaroon ng video conferencing na binubuo ng dalawa o higit pang mga tao mula sa magkaibang lugar na kasali sa isang pag-uusap o tawag.
- a. Video Call Etiquette
 - b. Video Conferencing

- c. Frequency Modulation
 - d. Amplitude Modulation
18. Ginagamit ito sa pagbabahagi ng larawan ng tao na nilalagyan ng filter na mababago ang panlabas na anyo ng sinoman na haharap sa kamera..
- a. Wordpress
 - b. Blogger
 - c. Instagram
 - d. Snapchat
19. Ginagamit ito upang maglagay ng mga larawan, mensahe, bidyo, mga sipi ng libro at audio na inilalagay sa kanilang blog na tumatalakay ng kanilang nais na paksa.
- a. Wordpress
 - b. Blogger
 - c. Instagram
 - d. Snapchat
20. Ngayon sa pagbabahagi ng mga larawan o bidyo na makikita ng sinoman kung nakapampubliko ang kanilang account. Maaari na ring makipag-usap sa ibang tao sa pamamagitan ng direktang mensahe.
- a. Wordpress
 - b. Blogger
 - c. Instagram
 - d. Snapchat

Instruction. Basahin at unawain ang tanong, piliin ang letra ng tamang sagot.

1. Dapat na isaalang-alang sa paggawa ng bidyo ang hindi pagsuot na makukulay na damit o maraming disenyo sa pananamit.
 - a. Tama
 - b. Mali
2. Ang uri ng video conferencing na multipoint ay isang direktang pag-uusap ng dalawang tao gamit ang kamera at mikropono ng telepono.
 - a. Tama
 - b. Mali
3. Ang frequency modulation ay uri ng programa sa radyo na tumatalakay sa paghahatid ng balita at tumatalakay sa seryosong paksa ng lipunan.
 - a. Tama
 - b. Mali
4. Ang dokumentaryo ay tumatalakay sa reyalidad ng buhay.
 - a. Tama
 - b. Mali
5. Batay sa pag-aaral dahil sa video conferencing may 70% na impormasyon ay naihahatid sa utak ng tao sa biswal na pamamaraan.
 - a. Tama
 - b. Mali

V. ANSWER KEY

ANALYSIS, APPLICATION, AND EXPLORATION	EVALUATION	ASSIGNMENT
1. Mali	1. C	1. A

KOMFIL (Kontekstwalisadong Komunikasyon sa Filipino)

Mga Tiyak na Sitwasyong Pangkomunikasyon ng mga Filipino
Programang sa Radyo at Telebisyon, Video Conferencing

Page 11 of 9

2. Tama	2. D	2. B
3. Tama	3. A	3. B
4. Tama	4. C	4. A
5. Tama	5. B	5. B
6. Mali	6. C	
7. Tama	7. D	
8. Tama	8. B	
9. Mali	9. A	
10. Mali	10. A	
	11. C	
	12. B	
	13. C	
	14. D	
	15. B	
	16. B	
	17. A	
	18. D	
	19. A	
	20. C	